

Plejeplan for moser ved Gulstav 2018-2028

(delprojekt nr. 10)

Miljø- og
Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Indhold

1. Indledning	3
2. Beskyttelsesmæssig status	3
3. Beskrivelse af området og potentiale.....	4
4. Målsætning for moserne ved Gulstav	5
5. Plejeplan for området.....	5
5.1. Tekniske anlæg	5
5.2. Drift af arealerne	5
5.3. Øvrige retningslinjer	6
Kortbilag 1. Tiltag ved Gulstav	6

1. Indledning

Som en del af EU LIFE-projekt, LIFE 70-Rare Nature, skal der udarbejdes en plejeplan for den del af Sydlangeland med moser omkring Gulstav, som er omfattet af projektet.

Projektområdet udgør samlet ca. 50 ha.

Det er målsætningen i LIFE-projektet at genskabe og udvide arealet med habitatnaturtypen rigkær, 7230 og hvas Avneknippe 7210*. Målsætningen udspringer fra Natura 2000 planens konkrete mål for naturtyper og arter fra 2010-2015 og er helt eller delvis videreført i seneste Natura 2000 plan (2016-2021).

Denne plejeplan afløser ikke den eksisterende plejeplan for det samlede område "Sydfynske Øhav", men beskriver mere detaljeret, hvordan de dele af området, omkring Gulstav mose og moser v. Kelds Nor, som ejes af Naturstyrelsen forvaltes. Den beskriver de tiltag, der bruges for at nå de opstillede mål for områdernes udvikling af rigkær og hvas avneknippe, og hvordan arealet skal forvaltes fremover. Planen er gældende for perioden 2018-2024 og vil kunne justeres, såfremt der kommer ny viden på området eller der viser sig nye eller andre muligheder for at forbedre naturtypernes bevaringsstatus.

Plejeplanen er udarbejdet i medfør af aktion A3 i LIFE70 – projektet. Plejeplanen optages som bilag til Natura 2000- planen 2016-2021 for Natura 2000 område nr. 127 "Sydfynske Øhav", hvorved plejeplanen bliver "lovmæssig operationel".

2. Beskyttelsesmæssig status

Natura 2000 området Sydfynske Øhav udgøres af habitatområde H111 og fuglebeskyttelsesområderne F71 og F72. I projektområdet findes også flere områder, som er beskyttet jf. NBL §3. (Se kort 1)

I projektområdet er der bl.a. kortlagt habitatnaturtyperne kalk overdrev (6210), rigkær (7230) og hvas avneknippe (7210*).

Af ynglefugle på udpegningsgrundlaget, findes desuden Rørdrum, Rørhøg, Plettet Rørvagtel og Fjordterne.

3. Beskrivelse af området og potentiale

Delområdet Gulstav Mose ligger i Natura 2000 område Det sydfynske Øhav på det sydligste Langeland. Gulstav Mose er en knap 7 ha stor kalkrig lavmose med hvas avneknippe (7210) omgivet af kalkrigt overdrev og krat. Selve mosen er fuglereservat opkøbt af Fugleværnsfonden i 1971. Gulstav Mose blev uden succes forsøgt afvandet i 1962-63, men i 1997 blev vandstanden i Gulstav Mose hævet og ses bl. a. som den sø der i dag rækker ind på Naturstyrelsens areal syd for Fugleværnsfondens del af mosen.

Mosen indgår i Exmoor ponyernes græsning og passeres når hestene flytter mellem de højere liggende arealer nord og syd for mosen hvor hestene foretrækker at græsse. I mosen græsser hestene særligt et par ha i randen af mosen. Randarealet præges af passagen og den relativt intensive græsning, mens de mere fugtige arealer med rørskov og hvas avneknippe kun græsses meget lidt. Den vestlige del af selve mosen er tilgroet med pil. Der findes stadig mindre områder med rigkærvegetation og i selve Gulstav Mose findes bl.a. en fin bestand af Majgøgeurt, en mindre bestand af Skovgøgelilje og Ægbladet Fliglæbe.

Med projektet er der iværksat følgende tiltag:

- 1 ha rigkær (7230) ryddet for tilgroning med rødel.
- 1 ha avneknippemose (7210*) ryddet for tilgroning i randen.

- Afgræsningen af 1 ha rigkær (7230) og 8 ha avneknippemose (7210*) forbedret ved tilpasning af græsningstryk og flersidig afgræsning (kreaturer på indre hegn).
- 1 km indre hegn, inkl. led og 1 faldlåge opsat.
- 3 vandhuller oprenset med henblik på at forbedre levevilkårene for spidssnudet frø (*Rana arvalis*), springfrø (*Rana dalmatina*) og stor vandsalamander (*Triturus cristatus*).
- Justeret afvanding v. udskiftning af pumpe. Omlægning af afvanding fra vandhul til Gulstav mose for at sikre vandhuller "fiskefri" og etablering af bredere passage for de vilde heste v. dige.
- forbedre af besøgsfaciliteterne: 1 stk. infotavle.

4. Målsætning for moserne ved Gulstav

Målsætningen for området er ifølge LIFE 70-projektet, at:

- Genskabe og fremme udviklingen af habitatnaturtypen rigkær (7230)
- Sikrer gunstig bevaringsstatus for mosaikken af hvas avneknippe(7210*)
- Forbedrer hydrologien på projektområdet til gavn for stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) (Annex II og IV) samt Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) (Annex IV), Springfrø (*Rana dalmatina*) (Annex IV).

5. Plejeplan for området

5.1. Tekniske anlæg

- 1 km indre hegn incl. led og faldlåge
- Omlægning af afvanding fra vandhul til Gulstav Mose for at sikre vandhuller "fiskefri" og etablering af bredere passage for heste
- Opsætning af 1 stk. infotavle

5.2. Drift af arealerne

Før projektet var begge områder under tilgroning med træer og buske. Tilgroningen kan være en trussel for rigkær og hvas avneknippe, som begge er sårbare naturtyper, der vil kræve fremtidig forvaltning. Der var tilbageløb af vand fra Gulstav Mose til vandhullerne og udsat guldfisk i vandhullerne.

Retningslinjer for driften af projektområderne

- Afgræsning skal foregå med heste/kreaturer i helårsgræsning i den store hegning omkring Gulstav mose. I det indre hegn omkring Gulstav Mose afgræsses der med kreaturer i perioden 1. august til 1. oktober .
- Tilskuds fodring må ikke finde sted. Dog kan der i forbindelse med indfangning af dyr eller streng vinter, foretages let fodring i fangfold. Evt. restfoder fjernes efterfølgende .

- Lejlighedsvis foretages der rydning/slåning el. ringning af hhv. tagrør og genvækst af rødel, såfremt det vurderes at udgøre en trussel for de udpegede naturtyper.

5.3. Øvrige retningslinjer

Udover ovennævnte bestemmelser for den løbende pleje gælder følgende:

- Naturstyrelsen står for vedligeholdelsen af skilte, klaplåger og hegnsfaciliteter.
- Naturstyrelsen ejer selv heste og kreaturer og skal selv sikre at der sker en flytning af kreaturer til det indre hegn med henblik på øget græsningstryk i rigkær omkring Gulstav Mose. Aftale er indgået med Fugleværnsfonden, som ejer dele af området.

Kortbilag 1. Tiltag ved Gulstav

